

ORO UOSTŲ SAVININKŲ IR ORO EISMO VALDYMO ORGANŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS Nr.028

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. Draudikas - Uždaroji akcinė bendrovė „BTA Draudimas” (toliau – Draudikas).
- 1.2. Draudėjas(-ai) – Lietuvos Respublikos bei užsienio šalių fiziniai ir juridiniai asmenys, oro uostų savininkai ir oro eismo valdymo organai (toliau – Draudėjas(-ai)), turintys licenciją (leidimą) vykdyti oro eismo aptarnavimo veiklą ir atlikti susijusius su tuo darbus oro uosto teritorijoje.
- 1.3. Apdraustasis – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės pilietis, dirbantis oro uosto teritorijoje Draudėjo pavedimu, pagal sutartį.
- 1.4. Tretysis asmuo – draudimo liudijime (polise) neįvardintas asmuo, kuris šiose taisyklėse nurodytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.
- 1.5. Oro uostas - tai statinių ir priemonių kompleksas, kurio paskirtis priimti ir išleisti orlaivius, aptarnauti oro transportą ir teikti su tuo susijusias paslaugas (darbus). Oro uostas turi apibrėžtą teritoriją, kurioje yra aerodromas, oro stotis ir kiti antžeminiai (požeminiai) statiniai, komunikacijos, reikalingi įrengimai, transportas, ryšio ir kontrolės priemonės.
- 1.6. Oro eismo valdymo organai - tai vieningos oro eismo valdymo sistemos poskyriai arba žinybiniai oro eismo valdymo organai – komandiniai, skrydžių valdymo ir kiti punktai, esantys oro uosto teritorijoje. Oro uosto teritorijoje veiklą vykdyti gali viena(-s) arba kelios(-i) įmonės (juridiniai asmenys).
- 1.7. Skrydis – tai laikas nuo oro transporto judėjimo pradžios prieš pakilimą arba nuo variklių darbinio režimo didinimo pradžios prieš pakilimą, privažiuojant startinę poziciją pakilimo take, iki galutinio sustojimo nusileidimo take.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektu yra Draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis už žalą padarytą jų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, dėl Draudėjo ūkinės veiklos, susijusios su orlaivių priėmimu ir išleidimu iš oro uosto, oro transporto aptarnavimu (gabenimu), oro eismo valdymu, taip pat dėl defektinių konstrukcijų, įrengimų ir autotransporto priemonių, neatitinkančių kokybės produktų, kuriuos patiekė Draudėjas į lėktuvą, vartotojiškam tikslui.

3. Draudimo rizikos ir draudimo išmoka

- 3.1. Draudikas apdraudžia Draudėjo civilinės atsakomybės atsiradimo rizikas, kurios atsiranda dėl atsitiktinių (netyčinių) Draudėjo darbuotojų veiksmų, atliekant jiems savo pareigas, dėl statinių, įrengimų ir kitokio kilnojamojo ir nekilnojamojo oro uosto turto defektų bei dėl netinkamos Draudėjo tiekiamos naudoti/vartoti oro uosto teritorijoje ir orlaiviuose produkcijos, darbų bei paslaugų kokybės.
- 3.2. Draudiminis įvykis yra
įsiteisėjusiu teismo sprendimu arba,

Draudikui raštu pritarus, teismo nutartimi patvirtinta taikos sutartimi, arba kompromisiniu susitarimu

pripažintos pagrįstomis trečiųjų asmenų pretenzijos,

apie kurias Draudėjui/Apdraustajam pirmą kartą buvo pranešta raštu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ar per ilgesnį, iš anksto sutartą pretenzijos pareiškimo laikotarpį (retrospektyvų laikotarpį), nuo draudimo sutarties galiojimo pabaigos, numatytos draudimo liudijime (polise), arba draudimo sutarties nutraukimo dienos,

ir kurios buvo pareikštos dėl žalos, padarytos dėl Apdraustojo veikos (veiksmo ar neveikimo), susietos su profesine veikla, draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu arba retroaktyviu laikotarpiu, jei toks numatytas draudimo sutartyje, atlyginimo.

3.3. Veikos (veiksmo ar neveikimo) atlikimo momentu laikoma ta diena, kai veiksmas buvo ar turėjo būti atliktas.

3.4. Vienu draudiminiu įvykiu laikoma:

3.4.1. kelios veikos, sukėlusios vieną žalą;

3.4.2. kelios pretenzijos, pareikštos dėl tos pačios veikos;

3.4.3. visos pretenzijos, pareikštos dėl tipinių pasikartojančių klaidų.

3.5. Draudiko atsakomybės apimtis nustatoma sutartimi, kurioje numatomas oro uosto vienos arba keleto įvairiai suderintų rizikos grupių civilinės atsakomybės draudimas. Šios rizikos skirstomos į tokias grupes:

3.5.1. **1 grupė** – žala trečiųjų asmenų sveikatai ir/ar turtui;

Draudimo apsauga apima draudiminius įvykius, kurie įvyko:

a) patalpų, esančių oro uosto teritorijoje ir/ar oro uostui priklausančiose teritorijose, įvardintose draudimo sutartyje, viduje ir/ar išorėje ir kurių atsiradimą sąlygojo darbai, įsipareigojimai ir/ar suteiktos paslaugos, įvardinti(-os) draudimo sutartyje, susijusios su Draudėjo ūkine veikla;

b) už oro uostui priklausančių teritorijų, kurios buvo įvardintos draudimo sutartyje, ribų, tačiau jie buvo kaip pasekmė p. 3.5.1. (a) išvardintų rizikų;

3.5.1.1. Draudikas neatsako už:

a) žalą, padarytą turtui, kuris priklauso Draudėjui nuosavybės teise ar jis jį naudoja ir/ar juo disponuoja, tačiau ši išimtis netaikoma tuo atveju, kai žala padaroma antžeminiam transportui, kuris nėra Draudėjo nuosavybė ir kuris yra teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje, kurioje galioja draudiminė apsauga;

b) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl visų rūšių vandens bei oro transporto priemonių, priklausančių Draudėjui, naudojimo ir/ar disponavimo. Ši išimtis netaikoma žalos oro transporto priemonėms, priklausančioms tretiesiems asmenims bei esančioms ant žemės, atveju, kuomet Draudėjas pasirinkęs draudiminę apsaugą pagal p. 3.5.2,

c) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado kokio nors aviacinio pasirodymo/varžybų (oro slalomas, oro varžybos, oro šou ir t.t.) metu ar pastarųjų įvykių išdavoje. Ši išimtis netaikoma tuo atveju, kai žala atsirado dėl nelaimingo atsitikimo, susijusio su bet kokių konstrukcijų, skirtų žiūrovų patalpinimui šių aviacinių pasirodymų/varžybų metu, naudojimo, su sąlyga, kad dėl tokių aviacinių varžybų vedimo iš anksto buvo gautas raštiškas Draudiko sutikimas;

- d) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl statinių, konstrukcijų, pastatų, privažiavimo, pravažiavimo ar kitų kelių statybos, išmontavimo, klojimo, rekonstrukcijos ar perplanavimo darbų, atliktų tiek pačio Draudėjo, tiek jo samdytų rangovų/subrangovų (išskyrus paprasti aptarnaujamo remonto darbai, skirti užtikrinti saugų stovį), jei pastariesiems darbams nebuvo gautas išankstinis raštiškas Draudiko sutikimas;
- e) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, susijusią su bet kokiomis prekėmis, gaminiais ar kitokia produkcija, pagamintų, suremontuotų, pakeistų, pristatytų ar paskirstytų nemokamai Draudėjo, po to, kai pasibaigė Draudėjo pastarųjų produktų naudojimo teisė. Ši nuostata netaikoma maisto produktams, kurie buvo pristatyti apdraustoje teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje.

3.5.2. 2 grupė - žala oro transporto priemonėm ir/ar jų sudedamosioms dalims dėl pastarųjų sugadinimo ir/ar sunaikinimo;

Draudikas, draudimo sutartyje sutartos draudimo sumos ribose už atitinkamą draudimo įmoką, įsipareigoja atlyginti tiesioginę žalą, padarytą trečiųjų asmenų nuosavybėje esančioms oro transporto priemonėms ir/ar jų sudedamosioms dalims (sugadinimas ir/ar sunaikinimas) esant ant žemės ar apdraustoje teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje, dėl Draudėjo kaltės, jam kontroliuojant ir aptarnaujant pastaraisiais oro transporto priemones ir/ar jų sudedamąsias dalis.

3.5.2.1. Draudikas neatsako už:

- a) oro transporto priemonės ir/ar jos sudedamųjų dalių sugadinimą ir/ar sunaikinimą, kuriuos valdo, naudoja ir disponuoja Draudėjas;
- b) oro transporto priemonės ir/ar jos sudedamųjų dalių sugadinimą skrydžio (pagal apibrėžimą) metu;
- c) žalą, padarytą trečiojo asmens sveikatai (gyvybei) ir/ar kitam turtui, kuris nėra sudedamoji oro transporto priemonės dalis.

3.5.3. 3 grupė – žala trečiųjų asmenų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, taip pat oro transporto priemonei ir/ar jos sudedamosioms dalims dėl netinkamos produkcijos, pagamintos naudojimui/vartojimui oro transporto priemonių bei jų viduje.

Draudikas, draudimo sutartyje sutartos draudimo sumos ribose už atitinkamą draudimo įmoką, įsipareigoja atlyginti tiesioginę žalą, padarytą trečiųjų asmenų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui dėl Draudėjo veikos, susijusios su bet kokio gaminiu, prekės ar kitokio produkto tiekimu, naudojimu, vartojimu, pagaminimu, suremontavimu, pakeitimu, kurie buvo patiekti ar paskirstyti nemokamai Draudėjo ar jo darbuotojų. Tai taikoma tik tokiam gaminiui, prekei ar produktui, kurie yra sudedamoji oro transporto priemonės dalis, naudojami oro transporto priemonių ir jų salonuose ar kitaip susiję su oro transporto priemone, ir tik tuo atveju, kai pasibaigė Draudėjo ar jo darbuotojų nuosavybės teisė pastariesiems gaminiams, prekėms ar produkcijai,

3.5.3.1. Draudikas pagal p. 3.5.3. neatlygina:

- a) žalos, padarytos turtui, kuri valdo, naudoja ir/ar disponuoja Draudėjas, jo darbuotojai ir/ar jų šeimos nariai, o taip pat kartu su bendrą namų ūkį vedantys asmenys;
- b) Draudėjo ar jo darbuotojų turėtų išlaidų, susijusių su remontu ar pakeitimu bet kokio gaminio, prekės, produkto, sudedamųjų dalių ar detalių defektų, pagamintų,

suremontuotų ar kaip nors pakeistų, pristatytų ar paskirstytų nemokamai Draudėjo ar jo darbuotojų.

4. Nedraudiminiai įvykiai

4.1. Draudikas neatsako už pretenzijas, susijusias su Draudėjo įsipareigojimais atlyginti žalą, jeigu:

- 4.1.1. žala buvo padaryta dėl Draudėjo (darbuotojų) kaip orlaivio naudotojo(-ų) veiklos;
- 4.1.2. atsakomybė atsirado dėl žalos, padarytos Draudėjo darbuotojams, jų šeimos nariams, o taip pat su jais bendrą namų ūkį vedantiems asmenims;
- 4.1.3. žala susijusi su sutartinių įsipareigojimų nevykdymu;
- 4.1.4. žala susijusi su išlaidomis pakartotinių darbų ar paslaugų, atliktų/suteiktų Draudėjo ar jo darbuotojų dėl nekokybiškų darbų ar paslaugų ištaisymo, o taip pat bet kokių kitų neteisingai atliktų darbų, už kuriuos Draudėjas, jo darbuotojai, rangovai ar subrangovai atsako, ištaisymo (šis apribojimas neeliminuoja nuostolių, atsiradusių vykdant/teikiant tokius darbus/paslaugas, atlyginimo).

4.2. Pagal šias taisykles Draudikas neatlygina:

- 4.2.1. žalos, padarytos dėl visuotinių neramumų, karo, pilietinio karo, maišto, sukilimo ar teroristinių veiksmų;
- 4.2.2. neturtinės žalos;
- 4.2.3. žalos, padarytos turtui, kai ją sukėlė laipsniškas temperatūros, dujų, garų, drėgmės poveikis, nutekamieji vandenys, pastatų grybelis, žemės nuošliaužos;
- 4.2.4. žalos, kuri tiesiogiai susijusi su daug energijos turinčiais jonizuojančiais spinduliais (alfa, gama), sklindančiais iš radioaktyvių medžiagų, taip pat su lazerio spinduliais, asbesto, formaldehido gamyba ar panaudojimu;
- 4.2.5. žalos, atsiradusios dėl Draudėjo ar jo darbuotojų tyčinių ar užtraukiančiųjų baudžiamąją atsakomybę veiksmų ar neveikimo;
- 4.2.6. žalos, atsiradusios dėl neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.);
- 4.2.7. žalos, atsiradusios dėl dokumentų (rašytinių, spausdintinių, saugomų magnetinėse laikmenose ar kompiuteryje), materialinių vertybių, pateiktų saugoti ar kontroliuoti, pametimo, sunaikinimo ar praradimo, jei papildomai nebuvo sutarta draudimo sutartyje;
- 4.2.8. žalos (žūtis arba sugadinimas), padarytos oro, sausumos ar kitos rūšies transporto priemonėm, o taip pat pastatams, konstrukcijoms ar kitiems statiniams ir kitokiam turtui, kuris priklauso ar valdomas Draudėjo;
- 4.2.9. žalos, atsiradusios dėl oro transporto priemonių variklių pažeidimo (sugadinimo), kuomet į juos patenka svetimkūniai, kilimo ir/ar nusileidimo metu, o taip pat manevravimo ir stovėjimo Draudėjo oro uoste metu;
- 4.2.10. bet kokios žalos, susijusios su ar atsiradusios statybos montavimo darbų zonoje, visuomeninių renginių/šou (oro slalomas, parodos ar pan.), o taip pat bandomųjų skrydžių eksperimentinėms oro transporto priemonėms bei oro transporto priemonėms po kapitalinio remonto organizavimo metu;
- 4.2.11. žala, padaryta dėl oro uosto dispečerių veikos, jeigu iš anksto nebuvo raštu suderinta su Draudiku;

- 4.2.12. žala susijusi su: Rizikų nuo radiacijos ir radioaktyvaus užteršimo išimties nuostata (atitinka išlygą AVN.38A – 1 priedas); Karo, nuvarymo atvejų ir kitų aviacijos pavojų rizikų išimties nuostata (atitinka išlygą AVN.48B – 2 priedas); Rizikų, susijusių su triukšmu, užteršimu ir kitais pavojais išimties nuostata (atitinka išlygą AVN.46B – 3 priedas); Datų interpretavimo rizikos nuostata (atitinka išlygą AVN.2000 – 4 priedas); išskyrus tuos atvejus, kai pretenzija pateikta Draudėjui dėl triukšmo, aplinkos užteršimo, elektrinių ir elektromagnetinių trukdžių ir susijusi su nuosavybės teisės pažeidimu, dėl nuostolių, padarytų aviakatastrofos (sprogimo, lėktuvo kritimo, susidūrimo) ar avarinės situacijos ore konstatavimo, kaip pasekmė netinkamos oro transporto priemonės eksploatacijos.
- 4.3. Draudiko įsipareigojimai, pagal kiekvieną atskirą šių taisyklių p. 3.5.1., 3.5.2., 3.5.3., eliminuoja Draudiko prievolę, kuri atsiranda ar gali atsirasti pagal bet kuria iš grupių, t.y. kiekviena grupė nagrinėjama atskirai, taip, lyg kitos grupių rizikos būtų nedraudžiamos, nepriklausomai nuo to, ar kitų grupių rizikos draustos ar ne.

5. Draudimo sutarties sudarymas, jos galiojimas

- 5.1. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina Draudiko išduodamas Oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo liudijimas (polisas).
- 5.2. Sudarant draudimo sutartį, Draudėjas pateikia Draudikui nustatytos formos prašymą sudaryti draudimo sutartį (6 priedas). Už prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
- 5.3. Sudarant draudimo sutartį, Draudėjas privalo suteikti jam žinomą ir reikšmingą draudimo rizikai įvertinti bei draudimo sutarčiai sudaryti informaciją, kurią Draudikas prašo nurodyti raštiškame prašyme arba dėl kurios papildomai teiraujasi raštu, taip pat Draudiko reikalavimu pateikti turimus dokumentus, reikšmingus draudimo rizikai įvertinti bei draudimo sutarčiai sudaryti.
- 5.4. Esant reikalui, Draudikas turi teisę savarankiškai atlikti oro uosto teritorijoje esančių statinių bei įrengimų būklės įvertinimo ekspertizę, padedant specialiai komisijai patikrinti kaip Draudėjo darbuotojai vykdo savo pareigas.
- 5.5. Draudimo sutartis sudaroma vieneriems metams, jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 5.6. Draudimo sutartis, jeigu nesutarta kitaip, įsigalioja nuo Draudimo liudijime nurodytos datos – nuo nulio valandų Draudėjo vietos laiku, bet ne anksčiau negu Draudėjas sumoka vienkartinę (pirmąją) draudimo įmoką.
- 5.7. Draudimo įmokos sumokėjimo data laikoma:
- 5.7.1. mokant grynaisiais - kai ji patenka į Draudiko kasą;
 - 5.7.2. mokant mokėjimo pavedimu - kai įskaitoma į Draudiko sąskaitą banke.
- 5.8. Draudėjui ir Draudikui sutarus, gali būti sudaryta individuali draudimo sutartis su papildomomis sąlygomis prie šių taisyklių.

6. Draudimo sutarties pakeitimo, nutraukimo ir pasibaigimo tvarka

- 6.1. Visi draudimo sutarties pakeitimai atliekami išrašant jos priedus. Pakeitimai įsigalioja nuo priede prie draudimo sutarties nurodytos datos.

- 6.2. Visi draudikui skirti pranešimai ir paaiškinimai yra išdėstomi raštu ir adresuojami Draudiko centrinei būstinei arba siunčiami draudimo liudijime (polise) nurodytu adresu. Tarpininkai nėra įgaliojami priimti šiuos pranešimus arba paaiškinimus.
- 6.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudimui įvykiui. Jei draudimo sutartis nutraukiama šiuo pagrindu, Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.
- 6.4. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, sumokėta Draudikui draudimo įmoka Draudėjui negražinama, jei draudimo sutartis nenustato ko kita.
- 6.5. Draudimo sutartis pasibaigia:
- 6.5.1. jei pasibaigia draudimo sutartyje nustatytas draudimo sutarties galiojimo terminas;
 - 6.5.2. jei Draudikas sumoka visas draudimo sutartyje numatytas draudimo išmokas arba jau įvyko draudimo sutartyje numatytas draudiminių įvykių skaičius;
 - 6.5.3. jei likviduojamas Draudėjas (kai jis turi juridinio asmens statusą) ir nėra jų teisių ir pareigų perėmėjo;
 - 6.5.4. jeigu yra kiti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyti prievolių pasibaigimo pagrindai.

7. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

- 7.1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu pasikeičia draudimo sutartyje ar prašyme sudaryti draudimo sutartį numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai Draudėjas privalo pranešti draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.
- 7.2. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 7.3. Jeigu Draudėjas neįvykdo 7.1. p. nustatytos pareigos, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 7.4. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, Draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu Draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, Draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

8. Draudimo suma, draudimo įmokos

- 8.1. Draudimo suma nustatoma Draudėjo ir Draudiko susitarimu, vienam draudimui įvykiui ir/ar visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui.
- 8.2. Draudimo išmoka vienam draudimui įvykiui negali viršyti numatytos draudimo sumos vienam draudimui įvykiui.

- 8.3. Po kiekvieno draudiminio įvykio galioja ta draudimo suma, kuri lieka iš sutartimi nustatytos bendros draudimo sumos atėmus draudimo išmokas.
- 8.4. Draudimo įmoka - tai draudimo sutartyje nustatyta suma, kurią Draudėjas turi sumokėti Draudikui už jo prisiimtą draudiminę apsaugą.
- 8.5. Draudimo įmoka priklauso nuo pasirinktos draudimo sumos ir atsižvelgiant į draudimo rizikos laipsnį. Minimali draudimo įmoka pateikta 5 priede.
- 8.6. Draudimo įmoka gali būti mokama visa iš karto, už visą sutarties galiojimo laikotarpį, arba dalimis - išdėstytais terminais.
- 8.7. Kai draudimo įmoka mokama dalimis, tai pirminė draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 30% visos draudimo įmokos, jei draudimo sutartyje neaptarta kitaip. Be to, kai draudimo įmokos mokamos dalimis, Draudikas turi teisę padidinti draudimo įmoką: 3%, kai mokama kas pusmetį ir 5%, kai mokama kas ketvirtį.
- 8.8. Draudimo įmoka gali būti mokama tiek grynais pinigais, tiek pavedimu į Draudiko banko sąskaitą.
- 8.9. Jeigu draudiminis įvykis įvyksta pasirašius draudimo sutartį, bet dar neįmokėjus įmokos, Draudikas draudimo išmokos neišmoka.
- 8.10. Jei Draudėjas laiku nesumoka draudimo įmokos dalies (išskyrus pirmąją draudimo įmokos dalį), nuo nesumokėtos sumos skaičiuojami 0,2% delspinigiai už kiekvieną uždelstą dieną.

9. Išskaita

- 9.1. Draudimo sutartyje gali būti numatyta besąlyginė išskaita, kurios ribose, įvykus draudiminiam įvykiui, žalą atlygina pats Draudėjas.
- 9.2. Išskaita gali būti nustatyta tiek visoms, tiek atskirai kiekvienai draudimo grupei (p. 3.5.1., 3.5.2. ar 3.5.3.).
- 9.3. Išskaita taikoma kiekvienam draudiminiam įvykiui ir apima tiek žalos atlyginimą, tiek teismo išlaidas.
- 9.4. Išskaita gali būti fiksuota suma arba procentinė dalis nuo draudimo sumos ar būsimų nuostolių.

10. Draudėjo pareigos ir teisės

- 10.1. Draudėjas privalo:
 - 10.1.1. laiku mokėti draudimo įmokas;
 - 10.1.2. sudarydamas draudimo sutartį bei jos galiojimo metu suteikti Draudikui jo prašomą informaciją, susijusią su draudimo sutartimi;
 - 10.1.3. apie kiekvieną pareikštą pretenziją ir/ar iškeltą ieškinį, net žodinę pretenziją jo atžvilgiu nedelsiant žodžiu (per 24 val.), o vėliau papildomai raštu (per 3 darbo dienas) pranešti Draudikui. Jeigu pradedamas parengtinis tardymas (tyrimas), Draudėjas privalo nedelsdamas raštu pranešti apie tai Draudikui, neatsižvelgiant į tai, kad apie tą patį įvykį jis jau yra pranešęs;
 - 10.1.4. laikytis su Draudiku aptartų ir draudimo sutartyje nurodytų Lietuvos Respublikos įstatymų, teisės aktų, nutarimų ar metodikų;
 - 10.1.5. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešti Draudikui apie duomenų, pateiktų prašyme, pasikeitimą draudimo laikotarpio metu, nepriklausomai ar padidėja ar sumažėja rizika. Pirmiausiai tokiais pasikeitimais laikomi: oro eismo intensyvumo

- padidėjimas; gabenimo paslaugų pradžia naujo tipo orlaiviais; aptarnaujančių darbuotojų skaičiaus ar jų kvalifikacijos sumažėjimas;
- 10.1.6. pranešti apie visas sudarytas kitose draudimo įmonėse oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo sutartis, kurių galiojimo laikotarpis sutampa su Draudiko šios draudimo rūšies draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, nurodant draudikus ir draudimo sumas.
- 10.2. Įvykus draudiminiam įvykiui Draudėjas privalo:
- 10.2.1. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val. žodžiu, o vėliau papildomai išsamiai per 3 darbo dienas raštu, apie tai pranešti Draudikui ir jam pateikti visus reikalingus duomenis, patvirtinančius draudiminį įvykį;
- 10.2.2. pateikti Draudikui visą su draudiminiu įvykiu susijusią informaciją, nelaikant jos asmenine ar komercine paslaptimi;
- 10.2.3. leisti Draudikui atlikti žalos priežasties ir dydžio tyrimus.
- 10.3. Draudėjas privalo daryti viską, kas padėtų išaiškinti įvykio aplinkybes. Jis privalo padėti Draudikui, atmetant neteisėtą pretenziją, pateikti išsamias ir teisingas žinias ir visus faktus, susijusius su įvykiu, bei pateikti visus dokumentus, kurie, Draudiko nuomone, yra reikšmingi vertinant įvykį.
- 10.4. Draudėjas privalo visais įmanomais būdais užkirsti kelią žalai arba jos didėjimui, daryti viską, kad padėtų išaiškinti draudiminio įvykio priežastis ir aplinkybes, pateikti išsamias ir teisingas žinias apie žalą bei visus dokumentus ir duomenis, kurie Draudiko nuomone yra reikšmingi vertinant draudiminį įvykį.
- 10.5. Jeigu dėl civilinės atsakomybės pretenzijos bus iškelta byla, tai Draudėjas, Draudikui pareikalavus, turi įgaluoti dalyvauti teisme Draudiko nurodytą advokatą ir pateikti pastarajam reikalingus paaiškinimus ir dokumentus.
- 10.6. Draudėjas neturi teisės be išankstinio raštiško Draudiko pritarimo dalinai ar visiškai, ar kompromiso keliu pripažinti ir tenkinti civilinės atsakomybės ieškinį ar pretenziją, sudaryti Taikos sutartį.
- 10.7. Sudarant civilinės atsakomybės sutartį, tarp Draudėjo ir Draudiko gali būti sutarta ir papildomų tarpusavio išpareigojimų, turinčių įtaką draudimo apsaugos apimčiai ir draudimo įmokos dydžiui, kurių privalo laikytis Draudėjas ir Draudikas.
- 10.8. Draudėjui pažeidus bent vieną šiose taisyklėse reglamentuotą reikalavimą, Draudikas turi teisę mažinti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Draudiko teisės ir pareigos

- 11.1. Draudikas privalo:
- 11.1.1. supažindinti Draudėją su draudimo rūšies taisyklėmis;
- 11.1.2. Draudėjui pareikalavus ir jam apmokėjus, išduoti draudimo liudijimo (poliso) dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;
- 11.1.3. neskelbti informacijos apie Draudėją ar kitus asmenis, jų turtinę padėtį, gautos vykdant draudimo sutartis, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;
- 11.2. Įvykus draudiminiam įvykiui, Draudikas privalo:
- 11.2.1. šiose taisyklėse reglamentuotais terminais, gavus visus reikalingus dokumentus, patvirtinančius ir pagrindžiančius draudiminį įvykį, priimti sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo;

- 11.2.2. šiose taisyklėse reglamentuotais terminais, priėmus sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, išmokėti draudimo išmoką šiose taisyklėse nustatyta tvarka.
- 11.3. Draudikas turi teisę:
- 11.3.1. susipažinti su Draudėjo dokumentais, susijusiais su sudaryta draudimo sutartimi;
 - 11.3.2. gauti iš Draudėjo informaciją ir dokumentus, susijusius su draudiminiu įvykiu;
 - 11.3.3. teikti Draudėjui nurodymus dėl žalos sumažinimo ar išvengimo;
 - 11.3.4. motyvuotai atmesti nepagrįstas pretenzijas;
 - 11.3.5. patikrinti Draudėjo išipareigojimų, numatytų draudimo sutartyje, vykdymą;
 - 11.3.6. savarankiškai tirti draudiminio įvykio aplinkybes;
 - 11.3.7. savo sąskaita samdyti nepriklausomus ekspertus draudiminio įvykio aplinkybėms tirti;
 - 11.3.8. jei dėl civilinės atsakomybės pretenzijos bus iškelta civilinė byla, Draudėjo vardu ir savo sąskaita dalyvauti teisiniame ginče;
 - 11.3.9. jei dėl draudiminio įvykio bus iškelta baudžiamoji byla, sustabdyti draudimo išmokos mokėjimą iki šios bylos užbaigimo.

12. Žalos nustatymas

- 12.1. Žala laikoma:
- 12.1.1. įsiteisėjusiu, teismo sprendimu, nutartimi ar nuosprendžiu patenkinta ieškininių reikalavimų suma;
 - 12.1.2. Draudėjo, trečiojo asmens bei Draudiko trišalis susitarimas dėl žalos atlyginimo;
 - 12.1.3. teismo išlaidos, priteistos iš Draudėjo;
- 12.2. Žala gali būti padaryta tiek trečiųjų asmenų turtui, tiek sveikatai (gyvybei).
- 12.3. Civilinę atsakomybę už Draudėjo padarytą žalą nustato, speciali komisija, teismas arba Taikos sutartis, kuriai pritaria Draudikas. Teismo nutartimi, taip pat ir Taikos sutartimi yra nustatoma trečiajam asmeniui padarytos žalos dydis.
- 12.4. Kas laikytina teismo išlaidomis, nustatoma pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksą.
- 12.5. Išlaidos advokato ar advokato padėjėjo, ar kito atstovo pagalbai apmokėti negali būti didesnės kaip 5% nuo draudimo sumos vienam draudiminiam įvykiui, jei draudimo sutartimi nenumatyta kitaip.
- 12.6. Neatlyginamos trečiojo asmens išlaidos, kurios nepriteistos ar nepatvirtintos teismo, jei šalys raštu nesusitarė kitaip.
- 12.7. Jeigu Draudėjas atmeta Draudiko siūlomą pretenzijos sureguliuavimo būdą, Draudiko atsakomybė pagal draudimo sutartį neviršija išlaidų, kurios būtų susidariusios pretenziją sureguliuavus Draudiko pasiūlytu būdu.

13. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka ir terminai

- 13.1. Draudimo išmoka – išmoka, kurią draudimo įmonė privalo mokėti Draudėjui ar draudimo sutartyje numatytam asmeniui (trečiajam asmeniui), įvykus draudiminiam įvykiui, remiantis šį įvykį patvirtinančiais oficialiais dokumentais.
- 13.2. Draudimo išmoka apskaičiuojama vadovaujantis draudiminio įvykio metu surinktais dokumentais, įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nuosprendžiu, teismo išlaidas patvirtinančiais dokumentais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir poįstatyminiais aktais.

- Atskirais atvejais esant aiškiam žalos dydžiui, Draudikas turi teisę išmokėti draudimo išmoką be teismo sprendimo.
- 13.3. Pagal vieną draudimo sutartį draudimo įmonės išmokamos draudimo išmokos negali viršyti draudimo sumos, nurodytos draudimo sutartyje.
 - 13.4. Tuo atveju, kai draudimo išmoka turėtų būti mokama kas mėnesį ar kitokiais reguliariais terminais, Draudiko ir trečiojo asmens raštišku susitarimu gali būti išmokėta vienkartinė (kapitalizuota) draudimo išmoka.
 - 13.5. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos atimama išskaitos suma.
 - 13.6. Jei draudiminis įvykis įvyksta iki sumokant visą draudimo įmoką, Draudikas įskaito nesumokėtą sumą į draudimo išmoką.
 - 13.7. Draudimo išmoka apima taip pat nuostolius, atsiradusius Draudėjui siekiant sumažinti žalą ar jos išvengti. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui neatsižvelgiant į tai, kad pastarosios išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.
 - 13.8. Išmokos išmokėjimui reikalingi dokumentai (pateikia Draudėjas):
 - 13.8.1. draudimo polisas;
 - 13.8.2. draudimo sutartis;
 - 13.8.3. kompetentingos institucijos pažyma apie draudiminį įvykį, jo priežastis bei aplinkybes;
 - 13.8.4. nukentėjusiojo asmens pretenzija su nuostolių įvertinimo aktu ir nurodytu jų dydžiu;
 - 13.8.5. įsiteisėjęs teismo sprendimas, Taikos sutartis arba skubiai vykdytinas teismo sprendimas dėl Draudėjui pareikšto ieškinio atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą;
 - 13.8.6. kiti Draudiko reikalaujami tyrimui reikalingi dokumentai.
 - 13.9. Išmokamos draudimo išmokos dydis yra lygus priteisto ieškinio dydžiui, jei tai kartu su anksčiau pagal šią sutartį išmokėtomis draudimo sumomis ir kitomis išmokomis neviršija draudimo liudijime (polise) nurodytos bendros draudimo sumos.
 - 13.10. Draudimo išmoka fiziniam asmeniui išmokama ne vėliau kaip per 7 dienas, o juridiniam asmeniui – ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunami visi dokumentai, reikšmingi nustatant draudiminio įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šios dalies pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.
 - 13.11. Jei įvykis yra draudiminis, o Draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
 - 13.12. Draudikas laiku nesumokėję šiose taisyklėse ir/ar draudimo liudijime (polise) nustatytų sumų, moka 0,01% delspinigius už kiekvieną dėl jo kaltės uždelstą darbo dieną, jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip.

14. Atsisakymas mokėti draudimo išmoką

- 14.1. Draudikas, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, turi teisę nemokėti ar mažinti draudimo išmoką, jei:
 - 14.1.1. Draudėjas neįvykdė bent vieno, šiose taisyklėse nurodyto, reikalavimo;

- 14.1.2. Draudėjas nuslėpė ar suklastojo faktines draudiminio įvykio aplinkybes, arba nesiėmė galimų priemonių žalai sumažinti ar išvengti;
- 14.1.3. nepranešė Draudikui apie lygiagretų draudimą kitoje draudimo įmonėje;
- 14.2. Dėl draudimo išmokos nemokėjimo ar sumažinimo sprendžia Draudikas, motyvuotai paaiškindamas priežastis ir apie tai pranešdamas asmenims, kuriems priklauso draudimo išmoka. Draudėjas, nesutinkantis su Draudiko sprendimu, turi teisę tokį sprendimą apskusti teismui.
- 14.3. Draudimo atlyginimo išmokėjimas atidedamas:
- 14.3.1. jei dėl įvykio yra iškelta byla ar pradėtas tyrimas - kol paaiškės, jog šio įvykio aplinkybės nekvalifikuotinos kaip aplinkybės, paminėtos šių taisyklių 4 skyriuje;
- 14.3.2. jei dėl Draudėjo ar jo darbuotojų kaltės nustatymo kyla ginčai - iki teismo galutinio sprendimo.

15. Dvigubas draudimas

- 15.1. Įvykus draudimui ir nustačius, kad dėl tos pačios rizikos Draudėjas yra sudaręs draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo įmone, draudimo išmoką kiekviena draudimo įmonė moka proporcingai draudimo sutartyje nurodytai draudimo sumai, tačiau Draudiko ir kitų draudimo įmonių išmokamos draudimo išmokos negali viršyti žalos dydžio.

16. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas

- 16.1. Draudikas įstatymų nustatyta tvarka turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams.
- 16.2. Draudėjui nesutinkant su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, draudimo sutartis nutraukiama draudimo sutarties šalių susitarimu. Tokiu atveju Draudėjui gražinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

17. Nenugalima jėga (Force majeure)

- 17.1. Nei viena šalis neatsako už visišką ar dalinį savo įsipareigojimų nevykdymą, jeigu įsipareigojimai nevykdomi dėl tokių aplinkybių kaip potvynis, gaisras, žemės drebėjimas ar kitokių stichinių nelaimių pasekmių, taip pat dėl streikų, valdžios įstaigų aktų, karo, karo veiksmų, teroristinių aktų, atsiradusių po draudimo sutarties sudarymo bei dėl visokių kitokių aplinkybių, kurias kompetentingas arbitražo teismas pripažįsta ir paskelbia nenugalimos jėgos įvykiu.
- 17.2. Jeigu bet kurios iš tokių aplinkybių turėjo tiesioginės įtakos įsipareigojimų vykdymui draudimo sutartyje nustatytu terminu, tai šis terminas proporcingai pratęsiamas atitinkamos aplinkybės veikimo laikotarpiui.
- 17.3. Šalis, negalinti vykdyti įsipareigojimų, privalo raštu per 72 valandas pranešti kitai šaliai apie spėjamą nurodytų aplinkybių galiojimo ir pasibaigimo laiką. Pranešime išdėstyti faktai turi būti patvirtinti valstybinės įstaigos arba organizacijos, įgalios registruoti *force majeure* (nenugalima jėga) aplinkybes dalykiškai arba norminiu aktu. Nepranešusi arba ne laiku pranešusi apie tokias aplinkybes šalis, patekusi į tokią nenugalimos jėgos sukeltą situaciją, netenka teisės nurodyti bet kokią aukščiau išvardintą aplinkybę kaip pagrindą, atleidžiantį ją nuo atsakomybės už įsipareigojimų nevykdymą.

17.4. Jeigu visiškai ar iš dalies įsipareigojimų negalima vykdyti ilgiau nei 3 mėnesius, šalis, kuriai nebuvo tokių nenugalimos jėgos sukeltų aplinkybių, turi teisę visiškai ar iš dalies nutraukti draudimo sutartį neatlyginant nuostolių, tame tarpe savo kontrahento išlaidų.

18. Baigiamosios nuostatos

18.1. Negalioja žodiniai susitarimai. Visi susitarimai, pareiškimai, pranešimai, prašymai ir kt. įforminami tik raštu.

18.2. Reikalavimams, kylantiems iš draudimo sutarties, taikomi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ieškininės senaties terminai.

18.3. Ginčus, kylančius tarp Draudėjo/Apdraustojo, Draudiko ir trečiosios šalies, nagrinėja Lietuvos Respublikos teismai, pagal galiojančius LR įstatymus.

18.4. Teisminiai ginčai sprendžiami teisme, pagal UAB „BTA Draudimas“ centrinės buveinės adresą.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas
Panka

Ignas

**Rizikų nuo radiacijos poveikio ir radioaktyvaus užteršimo išimčių nuostata
(atitinka išlygą AVN.38A)**

1. Nedraudiminiai įvykiai ir draudimo išmokos nemokamos dėl:
 - a) bet kokios žalos, padarytos trečiųjų asmenų sveikatai (sužeidimas, kūno sužalojimas, mirtis ar pan.) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl tiesioginio jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo poveikio, o taip pat kaip pastarųjų reiškinių pasekmė,
 - b) bet kokios atsakomybės dėl tiesioginio jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo poveikio, o taip pat kaip pastarųjų reiškinių pasekmė.
2. Praradimas, sunaikinimas, žala, atsakomybė, išlaidos, kurios būtų atlygintos pagal Sutartį nesant 1 punkto sąlygų ir kurių tiesioginė arba netiesioginė priežastis arba viena iš priežasčių yra jonizuojanti radiacija arba radioaktyvus užteršimas nuo bet kokių radioaktyviųjų medžiagų jas gabenant kaip krovinį pagal Tarptautinės oro transporto asociacijos (*International Air Transport Association*) taisykles, atlyginamos (pagal kitas šios Sutarties sąlygas), laikantis šių sąlygų:
 - a) draudikas atsako tik tuo atveju, kai yra išankstinis jo raštiškas sutikimas ir jeigu bet kokių radioaktyviųjų medžiagų gabenimas bet koku požiūriu patenkina Tarptautinės oro transporto asociacijos reikalavimus, susijusius su gabenimu oro transportu tokių daiktų, kuriems taikomi apribojimai;
 - b) bet koks ieškinys ar pretenzija, pareikšta Draudėjui dėl žalos, atsiradusios kaip pasekmė kažkokios katastrofos ar avarijos, įvykusios draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, o taip pat panašaus pobūdžio Draudėjo ieškinys, pateiktas Draudikui ar jo teisių perėmėjui trijų metų eigoje po įvykio, kuris įtakojo pretenziją (ieškinį), atsiradimo datos;
 - c) radioaktyvaus užteršimo lygis viršija žemiau pateiktoje skalėje nustatytą maksimaliai leistiną lygį:

Spinduliavimo šaltiniai	Maksimaliai leistinas paviršiaus radioaktyvus užteršimas (vidutiniškai paviršiaus plotui, nedidesniam kaip 300 cm²)
Beta- ir gama- spinduliavimo šaltiniai, o taip pat mažai toksiški alfa – šaltiniai	ne daugiau 4 bekerelių/cm ² (10 ⁴ mikrokiuri/cm ²)
Visi kiti alfa – spinduliavimo šaltiniai	ne daugiau 0.4 bekerelių/cm ² (10 ⁵ mikrokiuri/cm ²)

- d) draudimo sutartį, sudarytą šių Sąlygų 2-jo punkto sąlygomis, Draudikas gali nutraukti bet kada, pranešęs apie tai raštu Draudėjui prieš septynias dienas.

**Karo, nuvarymo atvejų ir kitų aviacijos pavojų rizikų išimties nuostatai
(atitinka išlygą AVN.48B)**

Draudimo sutartis negalioja nuostoliams, atsiradusiems dėl ar kaip pasekmė:

- a) karo, agresijos, išorės priešų karo veiksmų (nepriklausomai paskelbtas karas ar ne), pilietinio karo, riaušių, revoliucijos, maišto, karinės padėties veiksmų, veiksmų, bandant užgrobti valdžią, karinio perversmo būdu ar kitaip neteisėtai užgrobusių valdžią asmenų arba organų veiksmų;
- b) bet kokio ginklo, kuriuo buvo panaudotas atominis arba branduolinis skilimas ir/ar sintezė, arba bet kokia panaši reakcija, arba radioaktyviosios jėgos ir medžiagos poveikio;
- c) streikų, neramumų, civilinių riaušių ir darbo drausmės pažeidimų;
- d) bet kokių vieno ar keleto asmenų veiksmų, siekiant politinių arba teroristinių tikslų, nepriklausomai nuo to ar šie asmenys yra suverenių valstybių agentai, ir ar tokiais veiksmais žala buvo padaryta atsitiktinai ar sąmoningai;
- e) bet kokių piktavališkų ar sabotazo aktų;
- f) bet kokios vyriausybės (civilinės, karinės arba esančios *de facto*) arba valstybinės bei vietos valdžios potvarkio konfiskuoti, nacionalizuoti, užgrobti, sulaikyti, areštuoti, rekvizuoti;
- g) nuvarymo arba bet kokio užgrobimo, arba neteisėto naudojimosi orlaiviu arba jo ekipažu skrydžio metu (įskaitant bet kokią bandymą užgrobti arba naudotis), kai tai padaro bet koks asmuo arba asmenys, esantys orlaivyje ir veikiantys nesant Draudėjo sutikimo.

Be to, pagal sutartį (draudimo liudijimą(polisą)) neatlyginami nuostoliai, atsiradę tada, kai dėl bet kurios iš aukščiau minėtų priežasčių orlaivio nekontroliuoja ar nevaldo Draudėjas.

Draudėjo kontrolė laikoma atstatyta, jeigu orlaivis sėkmingai grąžinamas Draudėjui skrydžio lauke, esančiame geografinėje vietovėje, kurios ribos nustatytos draudimo liudijime (polise) ir šis orlaivis visiškai tinkamas naudoti (tokio sėkmingo sugrąžinimo sąlyga yra orlaivio pastatymas su išjungtais varikliais nesant bet kokios prievartos).

**Rizikų, susijusių su triukšmu, užteršimu ir kitais pavojais išimties nuostatai
(atitinka išlygą AVN.46B)**

1. Pagal draudimo sutartį neatlyginama tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradusios žalos arba kaip pasekmė dėl:
 - a) triukšmo (kurį girdi ar negirdi žmogaus ausis), vibracijos, garsinio smūgio ar kitokių reiškinių, susijusių su išvardintais aukščiau;
 - b) kokio nors užteršimo ar užkrėtimo;
 - c) elektros ir elektromagnetinių trikdžių bei spinduliavimo;
 - d) nuosavybės sugadinimo ir/ar sunaikinimo (išskyrus atvejus, kai žala buvo lėktuvo katastrofos pasekmė (sprogimo, lėktuvo kritimo, susidūrimo) arba užregistruotos avarinės situacijos skrydžio metu).
2. Draudimo sutarties sąlygos dėl Draudiko pareigos atlikti tyrimą arba ginti teisme pretenzijos pareiškimo atveju negalioja, o Draudikas neprivalo ginti:
 - a) pagal pretenzijas ir ieškinius, kurie yra išimtis pagal 1 punktą, o taip pat
 - b) pagal ieškinį ar ieškinius, kurie pareiškiami kartu (bendrai) su ieškiniais dėl 1 punkte išvardintų veiksmų (tokios pretenzijos žemiau vadinamos “sumaišytos rizikos”).
3. Esant sumaišytoms rizikoms, Draudikas atlygina Draudėjui (esant žalos įrodymams ir laikantis nustatytų draudimo sutartyje atsakomybės limitų) tą žemiau išvardintų piniginių sumų dalį, kuri gali būti priskirta ieškiniams ir pretenzijoms, atlyginamoms pagal šią sutartį:
 - a) piniginių sumų, priteistų mokėti Draudėjui kaip žalos atlyginimą, ir
 - b) Draudėjo turėtų teismo gynybos išlaidų ir sąnaudų.
4. Niekas iš aukščiau minėto nesusijęs su išskirtine išlyga dėl „Rizikų nuo radiacijos poveikio ir radioaktyvaus užteršimo išimčių nuostatos“ arba kitomis išskirtinėmis išlygomis (nuostatomis), pridedamomis prie šių taisyklių arba esančios draudimo sutarties dalimi.

**Datų interpretavimo rizikos nuostata
(atitinka išlygą AVN.2000)**

Pagal draudimo sutartį netenkinamos/neatlyginamos bet kokio pobūdžio pretenzija, žala, kūno sužalojimas, nuostoliai, išlaidos ar atsakomybė (pagal sutartį, deliktinė, dėl neatsargumo, produkto ar paslaugų kokybės, suklaudinimo, apgavystės ar kito), kilusi/atsiradusi (dalina ar visiškai, tiesiogiai ar kaip pasekmė) dėl:

- a) kompiuterio ar jo sudedamųjų dalių, programinės įrangos, integralinės schemos, mikroschemos, informacinių technologijų ar sistemų (tiek esančių Draudėjo, tiek trečiojo asmens nuosavybėje) sutrikimų ar sugedimų, tikslai ir visiškai apdorojant, keičiant metus, datą, laikinus duomenis ar informaciją susijusią su:

- metu pasikeitimo iš 1999 į 2000; ir/ar
- datos pasikeitimas iš 1999 08 21 į 1999 08 22; ir/ar
- bet koku kitu metų, datos ar laiko pasikeitimu;

nepriklausomai nuo to, ar žala/nuostolis atsirado metų, datos ar laiko pasikeitimo metu, iki ar po jo.

- b) bet kokie pakeitimai, modifikacijos ar bandymas atlikti pakeitimą ar modifikuoti bet koki kompiuterinį įrengimą, programinę įrangą, integralinę schemą, mikroschemą ar informacinių technologijų, sistemų (esančių Draudėjo ar trečiųjų asmenų nuosavybėje), laukiant ar atsakant į metų, datos ar laiko pasikeitimus, kokios nors rekomendacijos ar paslaugos, susijusios su pastaraisiais pakeitimais ar modifikacija;
- c) negalėjimo naudoti kokio nors įrengimo ar bet kokio kito turto Draudėjo ar trečiojo asmens neveikimo ar priimto sprendimo pasėkoje dėl metų, datos ar laiko pasikeitimo.

Bet kokia pretenzija ir/ar žala, atsiradusi aukščiau išvardintų įvykių pasėkoje, nebus nagrinėjama Draudiko pagal šias taisykles.